

ЦИЈЕНА:

За Дрну Гору на годину 8 круна, на по године 4 круне.
За Аустро-Угарску, Босну и Херцеговину на годину 12 круна, на по године 6 круна.
За све остале земље годишње 20 франака у злату, на по године 10 франака у злату.
Претплата се прима само у год. и полугодишњим роковима.
Поједини број 20 хелера.

ГЛАС ЦРНОГОРЦА

ЛИСТ ЗА ПОЛИТИКУ И КЊИЖЕВНОСТ

Претплата се шаље поштанском уштинцом, само и непосредно администрацији „Гласа Црногорца“ на Цетиње, а коме је наручије, г. Перу Рамада новићу, К. Ц. агенту у Котор.

Дошкени се шаљу Уредништву. Рукописи се не враћају.

За огласе плаћа се: за сваку ријеч или за број од пет цифара по 4 хелера за први пут, а за сваки даљи пут по 2 хелера.

Власник: Државна Штампарија

Издаје суботом

Главни уредник: Милош Живковић

СЛУЖБЕНИ ДИО.

РАСПИС

свима обласним управама

Поводом неспоразума између једне општинске управе и надлежне јој обласне управе у питању, која је од њих дужна да у смислу члана 371. Кривичног Законика нази, да ли су мјере, којима се, у том чланку предвиђена лица, службе, забиљежене полицијским жигом, као и то, која има да води надзор над мјерама — да ли општинска управа или обласна управа, налазим за потребно, да у недостатку посебног закона и потпуних правила и упутстава о том послу, дадем свима обл. управама и подручним им властима, како по горњем питању тако и по питањима, која из њих проистичу, шљедећа објашњења:

I.

Члан 371. Кривичног Законика предвиђа казну у новцу од 10 до 50 круна, ако би се мехџије, кафеџије, пивари, крчмари и у опште они, који пиће точе, служили мјерама које нијесу полицијским жигом забиљежене, а ако би још мјере биле и лажне, да се казне у новцу до двије стотине круна

Тако исто по члану 382., тачци другој, трговци и у опште продавци, код којих се вађу мјере: кантар, таразије, метар и томе слично, које нијесу полицијским жигом забиљежене, па било да су се њима служили или не, кажњавају се затвором од 10 до 30 дана, или у новцу од 50 до 200 круна.

Ако би пак те мјере биле још и криве, па се трговци или продавци с њима служили, могу се судити и на затвор и на новчану казну (дакле на обије казне).

Ако би штета, лажном мјером учињена, била већег значања, кривец се има казнити по члану 254 тач. 4. Кривичног Законика.

А члан 254. у тачци 4 вели, да се онај, који се при мјерењу кавних ствари хотимично лажним мјерама па штету другог послужу, казни затвором најмање три мјесеца, или у новцу до 200 круна уз губитак грађанске части.

Као што се види, Кривични Законик у реченим чланцима прописује једну казну за оне, који се служе мјерама без полицијског жига, па биле те мјере и правилне; друкчију, ако су уз то још и лажне, али да за то не зна власник (чл. 371. и 382.); друкчију пак, ако се продавци послужу са знањем кривом мјером па штету другог, па ма ко лва штета била (чл. 254. т. 4). Кривице, предвиђене у чланцима 371. и 382. Кривичног Законика, су де и пресуђују управе (полицијске) власти, а кривицу, предвиђену у члану 254. суде и пресуђују редовни судови.

Што се тиче питања, да ли су општинске управе или обласне дужне да воде надзор над мјерама и мјерњем у јавном саобраћају, о томе у неколико говоре прописи Закона о уређењу варошких општина, као и прописи Правилника о мјерама и мјерачини од 1903. год, а и прописи Наредбе о надлежности управних власти од 1904. год.

Чланови 3 и 4. Правилника дају право продавцима, да се у трговинама могу служити својим мјерама, пошто за то добију одобрење од општинске управе. А на јавним мјестима употребљавају се само мјере општинске, односно закупника општинске мјерачине.

По члану 5. истог Правилника продавци су дужни подврћи своје мјере годишњем пријегледу, а овај се врши један или више пута на годину, кад то општинска управа одреди.

По члану 8. тај пријеглед врши нарочита комисија састављена од стране општинске управе.

По члану 9. Општинска Управа, односно закупник општинске мјерачине, дужна је имати довољан број мјера, према потреби и пјачном промету.

Члан 22 тач. 20. Закона о уређењу варошких општина ставља у дужност Предсједнику Општинске Управе, да води надзор над разним мјерама, којима се трговци и друга лица служе и у опште да нази, да се пријеваре при мјерењу не објављују.

По члану 67 у вези са чл. 69. Закона о уређењу варошких општина непосредну надзорну власт над варошким општинама врши обласни управитељ. Он има дужност, да општинску власт упућује на тачно и законско вршење послова, а право, да је за немарност у вршењу њене дужности узме на одговорност. По тачци 12 II дијела Наредбе о надлежности управних власти, управне власти, предвиђене у I. дијелу исте Наредбе, дужне су да узимају у суђење иступе због кривих мјера.

Према наведеним прописима излази, дакле, да су општинске власти дужне водити надзор, да ли су мјере правилне и подвргавати их пријегледу, а у датом случају узимати кривца на одговорност, из чега опет излази, да су оне дужне и жиг на мјерама ударати. Вршење овог посла спадало би у дужност општинским властима и стога гледишта, што по члану 10 Правилника мјерачина, која се наплаћује, иде у општинску касу.

Но према истакнутим прописима законским и обл. управе и њени подручни органи дужни су, такође, назити на правилности мјера и мјерења у свом подручју, као и то, да ли општинске власти врше у погледу тога тачно своју дужност, а у случају немара или злонамјерног површења њихове дужности, узимати их на одговорност и по закону казнити.

II.

Пошто су ступањем на снагу Кривичног Законика изгубила важност наређења: наведеног Правилника, Наредбе о надлежности управних власти, као и Закона о уређењу варошких општина, у колико се та наређења односе на казне за кривице због неправилних мјера и мјерења, а Кривичним Законом одређене друге казне за исте кривице, то у смислу тачке 8. II. дијела мог расписа од 20. априла ов. године под број 2565. општинске су власти надлежне да ишљеђују и суде иступе, предвиђене у првој тачци чл. 371. Крив. Законика, а оне иступе, предвиђене у другој тачци истог чланка, као и оне у 2. раставку чл. 382., кад их

само открију, дужне су, и то: у варошима, које су обласне, доставити управи полиције, да ова поступи по 4. ставу тачке 8. реченог расписа а у варошима, које нијесу обласна мјеста, Управа Општине има се управљати према 2. ставу исте тачке расписа.

У погледу мјера и мјерења, које се врши у појединим сеоским дуканама и хановима важе исти прописи законски односно иступа, учињених од стране продаваца.

А на основу тачке 12. II. дијела Наредбе о надлежности управних власти сеоски кметови и племенски капетани дужни су пазити „на употребу кривих мјера,“ а у случају учињених иступа, имају се управљати у смислу тачке 8. и 9. II. дијела наведеног расписа од 20. априла ов. год. под број 2565.

III.

По члану 24. Правилника о мјерама и мјерачини, а посебно члану 81. Закона о уређењу варошких општина све новчане казне, које се по прописима Правилника и Закона досуде, било од стране државне, било општинске власти, иду у корист општинске касе, па према томе и глобе, које се од кривца уму за кривице противу правила о мјерама и мјерачини. Но како је у члану 313. Кривичног Законика изрично казано, да се казне новчане у опште наплаћују у корист општинске касе, ако су у првом степену судило општинске власти, или у корист општинске касе, ако су у првом степену судиле државне власти, то се у будуће имају управљати, како општинске, так и државне власти по овом пропису члана 313. Кривичног Законика, а на име: сав онај приход од глоба, узети по кривцима, које су судило у првом степену општинске власти, остављати у општинску касу, а напротив приход од глоба, узети по кривцима, које су у првом степену судиле државне власти, упућивати у државну благајну.

У погледу начина ишљеђења иступа због мјера и мјерења; надлежности власти за суђење тих кривица, као и изјављивања незадовољства и давања „апелације“ од стране њихове, имају се управљати према упутствима и објашњењима датим у већ поменутом распису од 20. априла 1906. год. под број 2565.

Што се тиче ударања жига, о коме је ријеч у чл. 371. и 2. тач. чл. 382. Кривичног Законика, као и других знакова, потребних за што правилније контролисање мјера и мјерења, пошто се у правилнику о мјерама и мјерачини не спомиње о томе, нити пак имамо других законских прописа општинске, као и друге управне власти, имају пријеглед и контролу вршити по досадашњем начину и пракси, док се посебна законска правила по том послу пропису.

Завршујући наређујем, да обласне управе предоче овај распис подручним им властима, по потреби објасне им га, а уједно најозбиљније настану, да се злоупотребе при мјерењу не објављују, и о свакој злоупотреби у погледу мјера и мјерачине, која би се појавила у њиховом подручју, да извјесте Министра унутрашњих дјела.

Нека обл. управе што прије потврде пријем овог расписа.

Број 3001.

Цетиње, 25 маја. 1906. год.

Министар унутрашњих дјела
Лабуд Гојнић.

РАСПИС

Управи казног завода и свима управама истражних затвора.

Ради правилнијег пријема дотичних осуђеника и издржавања затвора у истражним затворима, као и централном казном заводу, а у смислу 2. става наредбе г. министра правде, издате кв. обласним судовима 1. марта 1906. г. под број 865, саопштене управама мојим актом од 6. марта ове године под број 1496., као и обзиром на наредбу бив. г. министра унутрашњих дјела управи централног казног завода од 29./11. 1905. г. под број 4870., дајем управама шљедећа упутства:

1.) Управе истражних затвора дужне су у затвор примати свако лице, које дотична власт, било судска, војна, или друга административна спроведе у затвор и ту га држати, док по кривици дотична власт донесе своје рјешење или пресуду.

2.) Чим управа прими рјешење или пресуду, у којој је речено, да осуђени издржава затвор у истом мјесту, овог и даље ту задржати, у противном, ако није назначено, да осуђени ту затвор издржава, има га спровести у централни казни завод.

3.) Управа централног казног завода прима само оне кривице, за које је већ пресуда изречена и у овој одређењу, да у њој осуђени затвор издржава.

4.) Управе истражних затвора треба да најстрожије поступају по прописима члана 5. закона о истражном затвору од 10. новембра 1900. год., односно поступка са затвореницима и начину затварања истих, а у случају потребе имају се обратити дотичном суду за одобрење, да у смислу члана 6. истог закона са затвореницима поступа, и

5.) Управе истражних затвора треба, да по могућности што прије осуђенике спроведе у централни завод, као и да виши број њих уједно спроведе.

Нека се управе у будуће тачно придржавају ових упутстава.

Број 3228

Цетиње, 25 маја 1906.

Министар унутрашњих дјела:
Лабуд Гојнић.

НЕСЛУЖБЕНИ ДИО.

ДВОРСКЕ И ДИПЛОМАТСКЕ ВИЈЕСТИ.

— Према посљедњем извјештају г. др. Перазића, личног лекара Његовог Краљ. Височанства Књаза Господара, узвишеном болеснику је знатно боље, корача без штапа и опште стање је добро.

— Његово Височанство Књаз Мирко посљедња два дана био је у Крушевцу, откуда се у петак у вече вратио на Цетиње.

— Г. Никола пл. Јуристовски, аустро-угарски вицеконсул, отпутовао је на одсуство.

